

عناوین اولویت‌های پژوهشی

الف- محورهای فراخوان و شرایط ارائه پیشنهادهای پژوهشی

1- ارائه طرح‌های پژوهشی: استادان، اعضای هیئت علمی، پژوهشگران دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی می‌توانند پیشنهادهای پژوهشی خود را در انطباق با اولویت‌های موضوعی و عنوانی اعلام‌شده و بر اساس فایل استاندارد طرحنامه ارائه کنند. طرح‌های دریافتی بر اساس ضوابط و معیارهای علمی مرکز بررسی و ارزیابی خواهند شد.

2- حمایت از پژوهش‌های تحصیلات تکمیلی: رساله‌های دوره دکتری تخصصی و پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد که در چارچوب حوزه‌های موضوعی و اولویت‌های پژوهشی مندرج در فهرست پیوست تعریف و تدوین شده‌اند، در صورت رعایت ضوابط و مقررات مربوطه، جهت بررسی و برخورداری از حمایت‌های پژوهشی مرکز معرفی شوند.

3- قالب استاندارد ارائه طرح و معیارهای ارزیابی: متقاضیان باید پیشنهادهای پژوهشی خود را بر اساس فایل استاندارد طرحنامه پیوست تهیه و ارسال نمایند. انطباق موضوع پیشنهاد با اولویت‌های اعلام‌شده، تبیین دقیق مسئله پژوهش، نوآوری علمی، روش‌شناسی معتبر و تشریح دستاوردها و نتایج مورد انتظار، از جمله مؤلفه‌های مهم در تدوین و ارزیابی طرح‌های پیشنهادی است. همچنین ارسال رزومه علمی و پژوهشی متقاضی جهت بررسی صلاحیت علمی الزامی است.

بدیهی است بررسی پیشنهادها و تصمیم‌گیری در خصوص حمایت از آن‌ها، بر اساس میزان انطباق با اولویت‌های پژوهشی، کیفیت علمی و روش‌شناختی، نوآوری، امکان‌پذیری اجرایی و ضوابط حمایتی مرکز انجام خواهد شد.

مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه امیدوار است با مشارکت فعال جامعه دانشگاهی و پژوهشی کشور، زمینه بهره‌گیری مؤثر از ظرفیت‌های علمی و تخصصی دانشگاه‌ها و پژوهشگران برای پاسخ‌گویی به نیازهای پژوهشی اولویت‌دار و ارتقای کیفیت سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی علمی فراهم شود.

مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه

Institute for Political and International Studies

ب- فهرست اولویت‌های پژوهشی

1. بازتعریف روابط ایران با همسایگان و معماری امنیتی منطقه پس از جنگ

- بازسازی معماری امنیتی خلیج فارس پس از جنگ: از موازنه شکننده تا همکاری چندجانبه؛ سناریوها و راهبردهای جمهوری اسلامی ایران
- الگوی امنیت به‌هم‌پیوسته و کاربرد آن در روابط ایران با همسایگان: طراحی چارچوبی برای اعتمادسازی و کاهش تنش
- دیپلماسی همسایگی ایران در دوره پساجنگ: ارزیابی فرصت‌ها و موانع نهادسازی منطقه‌ای
- نظم دریایی پساجنگ در خلیج فارس و دریای عمان: از امنیت‌سازی یک‌جانبه تا همکاری دریایی چندجانبه

2. بازتعریف روابط ایران با قدرت‌های بزرگ

- شراکت راهبردی ایران-چین-روسیه در نظم پساجنگ: فرصت‌ها و محدودیت‌ها
- مسیر متمایز اروپا در قبال ایران پس از جنگ: از فشار حداکثری تا تعامل گزینشی؛ ارزیابی راهبردها و سناریوهای آینده
- دیپلماسی موازنه‌سازی ایران میان شرق و غرب: طراحی مدلی برای پیشینه‌سازی منافع و کاهش ریسک انزوای راهبردی
- جایگاه راهبردی چین در غرب آسیای پساجنگ: از شریک اقتصادی تا ذی‌نفع امنیتی
- از هرمز تا گوانگژو — جایگاه محوری ایران در جاده ابریشم دریایی و تداوم تاریخی همکاری دریایی ایران و چین

3. جایگاه حقوقی تنگه هرمز و نظم دریایی پس از جنگ

- رژیم حقوقی تنگه هرمز و حقوق بین‌الملل دریاها
- اقدامات متقابل در تنگه هرمز از منظر حقوق مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها: مشروعیت، تناسب و پیامدها برای ایران

4. هوش مصنوعی: ابعاد نظامی، حکمرانی و موضع هنجاری ایران

- هوش مصنوعی و امنیت ایران در پرتو جنگ ۴۰ روزه: ضرورت‌های حکمرانی فناورانه در عرصه دفاعی
- موضع هنجاری جمهوری اسلامی ایران در قبال نظام‌مندسازی هوش مصنوعی در عرصه بین‌الملل: از قاعده‌سازی تا کنشگری

021 22802671 - 5

19395 / 1793

info@ipis.ir

Shahid Aghaei St. Shahid Bahonar Ave. (Niavaran), Tehran, Iran

www.ipis.ir

- حکمرانی هوش مصنوعی در سیاست خارجی: طراحی چارچوب نهادی برای وزارت امور خارجه با نگاه به تجربه اتحادیه اروپا و چین

5. دیپلماسی اقتصادی پس از (آغاز) جنگ

- راهکارهای افزایش تاب‌آوری اقتصادی در دوران جنگ
- بررسی ابعاد و پیامدهای محاصره اقتصادی و راهکارهای حفظ زنجیره تامین کشور
- اقتصاد دریامحور و طرح توسعه سواحل مکران
- ابعاد و پیامدهای اقتصادی توافق احتمالی ایران و آمریکا
- راه‌های تنوع بخشی به روش‌های پرداخت و تسویه حساب بین‌المللی با تمرکز بر استفاده از ارزهای ملی
- دیپلماسی اقتصادی مقاومتی ایران پس از جنگ: راهبردهای مقابله با تحریم، تنوع بخشی به بازارها و افزایش تاب‌آوری اقتصادی
- ژئواکونومیک کریدورها: مدل سازی نقش کریدورهای ترانزیتی و کسیرهای استراتژیک چند وجهی در ارتقا تاب‌آوری ایران و استفاده از مزیت‌های ژئوپلیتیک کشور
- کریدورهای توسعه‌ای و جایگاه ایران در اقتصاد سیاسی منطقه: ارزیابی کریدور شمال-جنوب، INSTC و مسیرهای رقیب
- طراحی الگوی دیپلماسی اقتصادی چندسطحی برای جمهوری اسلامی ایران: پیوند وزارت خارجه، بخش خصوصی و نهادهای مالی
- ائتلاف‌ها و اتحادهای نوظهور در جنوب جهانی و بازتعریف نقش ایران در زنجیره تامین کالا، تولیدات صنعتی و انرژی جهانی
- طراحی مدل هوشمندسازی گمرک و ایجاد پنجره واحد تجارت فرامرزی
- نقش دیپلماسی علم و فناوری و فناوری‌های نوین در افزایش تاب‌آوری اقتصادی کشور و تحقق اهداف دیپلماسی اقتصادی

6. تعقیب جرایم جنگی در چارچوب حقوق کیفری بین‌المللی

- بررسی امکان دادخواهی جمهوری اسلامی ایران در دیوان بین‌المللی کیفری علیه ترور رهبر شهید
- راهبرد حقوقی-دیپلماتیک جمهوری اسلامی ایران در قبال تجاوز نظامی آمریکا و اسرائیل: نقض ممنوعیت تجاوز، جنایات جنگی، تخریب زیرساخت‌های حیاتی، و مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها
- تعقیب جرایم جنگی در منازعات نظامی: بررسی رویه دیوان کیفری بین‌المللی و دادگاه‌های ویژه

- جنایات جنگی علیه محیط زیست: راهبرد حقوقی ایران در قبال تخریب زیست‌بوم خلیج فارس و آلودگی نفتی ناشی از جنگ ۴۰ روزه

7. جامعه ایرانیان خارج از کشور و بازسازی برند ملی

- دیاسپورای ایرانی و بازسازی برند ملی ایران پس از جنگ: فرصت‌ها، چالش‌ها و راهبردهای تعامل
- سیاست خارجی دیاسپورا-محور: طراحی مدل مشارکت ایرانیان خارج از کشور در دیپلماسی فرهنگی و اقتصادی
- تحلیل تصویر ایران در رسانه‌ها بعد از تجاوز آمریکا و اسرائیل: تحلیل روایت‌های رسانه‌ای و ارائه چارچوبی برای دیپلماسی عمومی هدفمند

8. ابعاد حقوقی نقض مصونیت تأسیسات هسته‌ای

- مصونیت تأسیسات هسته‌ای در حقوق بین‌الملل: قواعد، استثنایا و خلأهای هنجاری در قبال حملات مسلحانه
- حمله به تأسیسات هسته‌ای از منظر حقوق بشردوستانه بین‌المللی: اصل تفکیک، تناسب و مسئولیت کیفری
- پیامدهای حقوقی-سیاسی نقض مصونیت تأسیسات هسته‌ای برای ایران: سازوکارهای اعتراض، دادخواهی و بازدارندگی حقوقی

9. جایگاه ایران در نظم بین‌الملل آینده

- چندقطبی‌گرایی در نظر و عمل: جایگاه جمهوری اسلامی ایران در نظم بین‌الملل در حال گذار
- روایت ایران از چندقطبی‌گرایی: تحلیل گفتمان سیاست خارجی و دلالت‌های راهبردی آن
- ایران و نهادسازی در نظم بین‌المللی در حال گذار: بررسی نقش‌آفرینی در بریکس، شانگهای و سازوکارهای جنوب-جنوب

10. آینده نظام بین‌الملل: تداوم نظم تک‌قطبی یا تغییر نظم موجود

- آینده نظم بین‌الملل: تداوم تک‌قطبی‌گرایی، چندقطبی‌گرایی یا نظم مختلط؟ سناریوها و دلالت‌ها برای ایران
- گذار نظم بین‌الملل و سیاست خارجی قدرت‌های میانه: جایگاه ایران در نظم پسا-آمریکایی
- شکاف قدرت و نهاد در نظام بین‌الملل معاصر: ارزیابی فرضیه تغییر نظم و پیامدهای آن برای امنیت ملی ایران

11. ایران و تحولات منطقه قفقاز

- رقابت قدرت‌های بزرگ در قفقاز جنوبی: افزایش نفوذ آمریکا، اروپا و چین و پیامدهای آن برای امنیت ملی ایران

- راهبرد مقابله ایران با نفوذ رقبا در قفقاز: ابزارهای دیپلماتیک، اقتصادی و امنیتی
- قفقاز جنوبی در نظم پساجنگ: طراحی چارچوبی برای همکاری منطقه‌ای ایران، چین و روسیه

12. ایران و تحولات منطقه آمریکای لاتین

- موج‌های تحولات سیاسی در آمریکای لاتین: الگوها، چرخه‌ها و دلالت‌ها برای سیاست خارجی ایران
- آینده روابط ایران و آمریکای لاتین: فرصت‌ها، موانع و راهبردهای توسعه همکاری در دوره پساجنگ
- دیپلماسی اقتصادی ایران در آمریکای لاتین: ارزیابی ظرفیت‌ها، چالش‌های تحریم و طراحی نقشه راه

13. تحولات منطقه شرق اروپا و ایران

- نقش فعال و عاملیت کشورهای شرق اروپا در سیاست خارجی اتحادیه اروپا: پیامدها برای روابط ایران و اتحادیه اروپا
- فرصت‌ها و تهدیدهای روابط ایران با کشورهای شرق اروپا در پرتو تحولات امنیتی پساجنگ
- دیپلماسی ایران در قبال شرق اروپا: طراحی راهبرد تفکیک‌شده برای تعامل با بازیگران کلیدی (لهستان، مجارستان، رومانی، بلغارستان، اسلوواکی، چک، صربستان، اسلوونی، کروواسی)

14. آینده روابط ایران و شامات

- آینده روابط ایران و سوریه پس از اسد: سناریوها، منافع راهبردی و گزینه‌های سیاست خارجی
- بازتعریف محور مقاومت پس از سقوط دولت اسد
- راهبرد ایران در قبال لبنان و حزب‌الله در نظم منطقه‌ای پس از جنگ

15. سیاست خارجی ایران و بحران محیط زیست

- دیپلماسی محیط‌زیستی ایران در قبال آلودگی فرامرزی خلیج فارس
- از ناپدید شدن تالاب‌ها تا بحران ریزگردها: پاسخ حقوق بین‌الملل و طراحی سازوکار دیپلماتیک برای امنیت محیط‌زیستی فرامرزی ایران